

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 395. Usque Ad Annum 428

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1759

VD18 90117794

§. 9. Adversus Idololatriam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66042](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66042)

bona temporalia Diis suis serviebant, Sæculum V.
 scilicet ut securius luxuriarentur, & om- A C. 413.
 ni voluptatum genere affluerent, quæ c. 30. II. Civ.
 bonos mores solverant, & necessaria con- c. 19. 20.
 nexione labefactatum Imperium in rui-
 nam impulerant. Tanta hæc erat cor-
 ruptio, ut e Romanæ urbis calamitate
 fuga erepti, & Carthaginem translati,
 quotidie ludis theatralibus præsentibus de-
 lectarentur, dum interim Orientis civi- c. 33.
 tates captam Romam publico luctu pro-
 sequerentur.

§. IX.

Adversus Idololatriam.

Sanctus Augustinus ut ostendat, omnia II. Civit. c. 3.
 Imperii mala Religioni Catholicæ per
 calumniam imputari, probat, quod mala
 hæc Christiana Religione sint longe an-
 tiquiora, nec unquam falsos Deos culto-
 res suos ab ejusmodi calamitatibus im-
 munes præstitisse. Initium ducit a mo-
 ribus. *Dii vestri, inquit: nunquam vo-*
bis morum præcepta tradiderunt; at ve- c. 4. 6. 7. 26.
ro criminum omnium, vitiorumque, quæ
homines infamia notant, exempla dede-
runt. Longius de ludis, & spectaculis c. 5. 8. 27.
 differit, quæ Religionis eorum pars e-
 rant, ipsisque Romanis adeo pudenda vi-
 debantur, ut quicumque talia repræsen-
 tarent, infames haberentur. Econtra c. II.
 Græci huic hominum generi honorem
 habe-

Sæculum V. habebant, in ista parte Religionis (ut
 A. C. 413. Romanis observantiores. Historici, ma-
 xime Sallustius, testantur, statim post
 deletam Carthaginem, atque plusquam
 c. 18. 19. uno Sæculo ante Jesu Christi adventum,
 s. 21. Romanorum mores fuisse solutissimos.
 Cicero in suo Tractatu de Republica
 sexaginta ante Jesum Christum annis
 scripto, propter morum antiquorum mu-
 tationem Imperium Romanum jam col-
 lapsum existimabat. Hic S. Augustinus
 profano, & impuro Deorum cultui con-
 ventuum Ecclesiasticorum honestatem
 & utilitatem opponit; in quibus viri a
 foeminis separati starent, atque morum
 Doctrinam ex Sacra Scriptura extractam
 audirent, quæ omnibus Sacerdotali au-
 thoritate proponebatur.

III. Civit Deinde descendit ad mala corporis,
 c. 2. 3. &c. & sensuum; a captæ Trojæ temporibus
 historias recensendo facile demonstrat,
 falsos Deos hos, qui se adorarent, ab e-
 jusmodi malis neutiquam liberasse. Pra-
 cipuum ex calamitatibus secundi Belli
 c. 19. Punici argumentum trahit, ex Gracho-
 rum c. 24. seditionibus, Bello civili Marii, &
 c. 26. Syllæ, ostenditque, ultimum hunc virum
 c. 29. c. 30. Gothos crudelitate multum superasse;
 unde haud levem Jesu Christo injuriam
 illos inferre, qui tristes casus Imperii ei
 IV. Civ. c. 3. adscribunt. *Nec meliori jure, inquit:
 aliquis incrementa, & diuturnam Impe-*
 rii

rii conservationem falsis Diis attribuat, Sæculum V.
 tanquam meritam pietatis Romanæ mer- A. C. 413.
 cedem; nam istud potentia augmentum c. 4. 5.
 verum bonum non est, cum plerumque
 bello parta contra fas fuerint subacta, &
 magna imperia, justitia destituta, nihil c. 6. 7.
 sint, quam magna latrocinia. Præterea
 alia quoque vastissima Regna extitere,
 quæ finem habuerunt, velut Imperium Af-
 syriorum; ergo vel Dii nihil in huma-
 nis possunt, aut Præsidium eorum nec se-
 curum est, nec perpetuum. Tandem Ju-
 deis, qui nunquam non unum adorave-
 runt Deum, tempora concessa sunt, qui-
 bus omnia felicissime fluebant. Sed nec L. 5. c. 1. 8.
 fatis, nec Siderum influxui magna Impe- c. 2. 3. 4. & c.
 ria suam felicitatem debent; Astrologo-
 rum vaticinia vana sunt, & inepta som-
 nia. Regnorum potentia Beneficium est c. 11.
 æterni Numinis, maxima æque, ac mini-
 ma gubernantis, eadem divinæ Provi- c. 12. 13. & c.
 dentia ista prosperitate temporali remun-
 nerari placuit virtutes Romanorum mo-
 rales, frugalitatem, contemptum divitia-
 rum, moderationem, fortitudinem, quam-
 vis hæc nasceretur ex Gloria amore, cæ-
 tera vitia premente, qui & ipse vitio-
 rum censui annumeratur. Ita mercedem
 in hac vita receperunt; data est deside-
 rantibus Gloria, & summa potestas. Ne
 vero sibi quisquam imaginetur, necessa-
 rium esse, regnare cupientibus, falsos
 Deos

Sæculum V. *Deos colere, Deus Constantino diuturnum*
A.C. 413. *simul, & felicissimum Regnum concessit*
rursusque ne Imperatores solo terræ
prosperitatis amore Christiani fierent, de-
sposuit, ut Jovianus breviori, quam Ju-
lianus, tempore regnaret. Idem Numerus
permisit, ut Gratianus Tyranni manu ce-
deret, & Theodosii virtutes felici Regni
præmiatus est.

Lib. VI. Tum S. Augustinus adversus eos dis-
 putat, qui ideo Diis serviendum puta-
 bant, ut post fata in altera vita felices
 essent. Primo, hæc opinio cum vulgi
 opinione conciliari non poterat, nec cum
 illa innumerabili minorum gentium, &
 obscurorum Deorum turba, qui non nisi
 in finem particularem colebantur. Ipsi
 superioribus Diis juxta mysticas erudi-
 torum explicationes in aliquam solum
 Naturæ partem potestas erat. Quo ma-
 gis quisquam in omnium istarum super-
 stitionum tenebras inquirendo sese in-

Lib. VII. volverit, eo minus ad aliquod funda-
 mentum, humanæ rationi congruum,
 perveniet.

Non nulli Philosophi dicebant, se u-
 num Supremum Deum agnoscere, dari
 vero inferiores etiam Spiritus, quibus
 servire oporteret, ut quis ad alterius vi-
 tæ felicitatem perveniret, Platonici hi
Sup. l. XV. erant, de quibus, occasione Juliani Impe-
S. 46. ratoris, mentionem feci; cumque ulti-
 mus

mus hic esset angulus, quo Idololatras, ^{Sæculum V.} argumentorum pondere pressi, confu- ^{A.C. 413.} gere solebant, S. Augustinus solertissime has latebras accensa sanioris Theologiæ lucerna illustravit. Primo fatetur, Platonis Doctrinam non modo Poetarum fabulis, & vulgi superstitionibus, sed etiam omnium aliorum Philosophorum opinionibus, esse meliorem, & veræ Religioni proximam; prolixè autem probat adversus Jamblicum, Porphyrium, & Apulejum, Plotini Discipulos, qui se Platonicos dicebant, solum Deum Supremum adorandum, eique soli serviendum, non autem illis Spiritibus, quos in inferiori loco ponebant, seu Dii essent, aut Dæmones, aut Angeli, sive boni, sive mali; rursus, unicum esse Mediatorem inter Deum, & hominem, Jesum Christum. Cultum Patriæ, & Sacrificium soli Deo deberi; atque verum Sacrificium esse Sacrificium cordis nostri, quo nos ipsos offerimus in unionem cum Sacrificio Jesu Christi; (*) *Id ipsum*, subjungit: *Ecclesia celebrat in Sacramento Alta-*

X. 6. 3.

(*) Protestans loco verborum: *Quo nos ipsos offerimus in unionem cum Sacrificio Jesu Christi.* posuit: pag. 188. part. IV. *Wodurch wir uns mit der Kirche Jesu Christo zum Opfer widmen.* Egregium iterum Bonæ fidei exemplum!

Sæculum V. *Altaris, Fidelibus noto; (*) ubi Ecclesia*
A. C. 413. *sua docetur, quod in illa re, quæ offertur,*
c. 6. *se ipsam offerat. (**)* Non ita cum Mar-

(*) Ex his S. Augustini verbis patet, Mystrum Altaris solis Fidelibus fuisse manifestatum, id est Baptizatis. Hinc SS. Patres in multis scriptis verbis clarioribus uti noluerunt.

(**) Dominus Mede Anglus, cujus Tractatus vom Opfer, und Altare der ersten Christen, Incepres noster primæ parti suæ versionis subiungit, ex SS. Patrum similibus verbis, qualia sunt S. Augustini ante Notam penultimam: *Atque verum Sacrificium esse, Sacrificium Cordis nostri*, probare nititur, non aliud dari Sacrificium in Ecclesia, quam cordis, & laudis. Sed contrarium ex subjunctis S. Augustini verbis demonstratur: *In unionem cum Sacrificio Jesu Christi*. Quod hic autem S. Augustinus non solum de Jesu Christi Sacrificio, in cruce cruenta peracto, loquatur, probatur ex verbis sequentibus: *Id ipsum Ecclesia celebrat in Sacramento Altaris*, rursusque Sacramentum Altaris non consistere in pura oratione, & Dei laude, ut vult Anglus, conficitur ex verbis: *Ubi Fideles, seu Ecclesia, docentur, quod in illa re, quæ offertur, se ipsos offerant*. Per illam rem, quæ offertur, oratio sane intelligi non potest; nec panis, & vinum sub hac re oblata, ipso Medefatente, intelliguntur, quid ergo aliud, nisi verum, quamvis modo incomprehensibile, præsens Jesu Christi corpus, sicut Ecclesia Catholica docet. Memorabilis est confessio, quam vir, Ecclesia Angli-

tyribus res se habet, non iis templa sunt, Sæculum V. A. C. 413.
 non Sacerdotes, non Sacrificia, quia pro VIII. c. 27.
 Diis nostris hos non habemus, sed Deus eo- XXII. c. 10.
 rum idem & noster est. Id quidem non
 inficias imus, nos eorum honorare memo-
 riam, quia Sanctos, & viros Dei credi-
 mus, qui pro vera Religione usque ad mor-
 tem decertarunt. Quis autem unquam
 vidit Fidelium Sacerdotem ante Altare,
 etiam supra Sanctum unius Martyris cor-
 pus constructum, stantem in precibus suis
 dicere: Tibi Petre! aut Paule! aut Cy-
 priane! hoc Sacrificium offero? Deo Sa-
 crificium offerimus, qui ipsos homines crea-
 vit, & Martyres fecit, qui eosdem in Cæ-
 lo Sanctorum Angelorum suorum Societa-
 te honoravit, ut ei pro victoria eorum gra-
 tias agamus, ipsiusque auxilio ad eos imi-
 tandos excitemur.

§. X.

Anglicanæ, vel certe alterius cujusdam Prote-
 stantis membrum, deposuit; hanc refert ipse
 Dominus Mede initio sui Tractatus, ab Inter-
 prete nostro post primam suæ Versionis Par-
 tem annexi pag. 628. §. 688. verba ita sonant: *Apud
 veteres Patres, ut quod res est, libere fateamur,
 de Sacrificio Corporis Christi in Eucharistia
 incruento frequens est mentio, quæ dici vix po-
 test, quantopere quorundam alioqui Doctorum
 hominum, ingenia exercuerit, torserit, vexa-
 verit. Homines isti hujus sanctissimi Mysterii
 veritatem apertis oculis videre nolunt. Indo-
 liquet, quam difficulter curentur cæci nati!*